

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Р І Ш Е Н Н Я

від 26 жовтня 2022 року

№ 141/5

Про проект Закону про прискорений перегляд інструментів державного регулювання господарської діяльності (реєстр. № 8058)

Комітет з питань екологічної політики та природокористування розглянув, відповідно до предметів відання, проект Закону про прискорений перегляд інструментів державного регулювання господарської діяльності (реєстр. № 8058 від 19.09.2022), внесений Кабінетом Міністрів України, і відзначає.

Метою законопроекту, як зазначено у пояснювальній записці, є створення сприятливого середовища для прискореного розвитку діяльності суб'єктів господарювання та економічного зростання України.

Проектом Закону пропонується встановити засади та передбачити порядок перегляду інструментів державного регулювання господарської діяльності; утворити Комісію з питань прискореного перегляду інструментів державного регулювання господарської діяльності (далі – Комісія).

Законопроект передбачає з 1 січня 2023 року запровадження нового інструменту державного регулювання господарської діяльності у відповідній сфері, що здійснюватиметься центральним органом виконавчої влади, іншим державним органом, уповноваженим законом, що формує державну політику у такій сфері.

Також проект Закону містить перелік посад (9 осіб), які пропонується включити до складу Комісії, зокрема передбачається включити представника не нижче рівня заступника керівника центрального органу виконавчої влади, що

забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Комітет відмічає, що склад Комісії обмежений та не включає представників центральних органів виконавчої влади у всіх сферах, що наразі видають дозволи, ліцензії та інші документи дозвільного характеру, що ставить під сумнів ефективність проведення даної реформи та принцип неупередженості.

Крім цього, зазначаємо, що запропонована частина третя статті 1 законопроекту «З 1 січня 2023 року ... інструменти державного регулювання господарської діяльності повинні бути визначені законами України та включені до постанови Кабінету Міністрів України, якою затверджений виключний перелік інструментів державного регулювання господарської діяльності» суперечить конституційним засадам організації і здійснення державної влади в Україні, а саме діяти лише на підставі, в межах та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (стаття 19 Конституції України).

Також згідно із статтею 4 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» виключно законами, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру, встановлюється, зокрема, перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності.

Відповідно до частини другої статті 5 проекту Закону «закони та інші нормативно-правові акти діють у частині, що не суперечать цьому Закону». Однак, відмічаємо, що згідно із частиною восьмою статті 90 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» якщо для реалізації положень поданого законопроекту після його прийняття необхідні зміни до інших законів, такі зміни мають викладатися в розділі «Перехідні положення» цього законопроекту або в одночасно внесеному його ініціатором окремому законопроекті. До законопроекту додається перелік законів та інших нормативних актів, прийняття або перегляд яких необхідно здійснити для реалізації положень законопроекту в разі його прийняття.

Комітет зазначає, що прийняття даної норми в запропонованій редакції може призвести до правової невизначеності.

Крім цього, до Комітету надійшли звернення представників понад 20 громадських груп та ініціатив, понад 10 звернень громадян, а також під час засідання Комітету керівники громадських організацій звернулися до народних депутатів – членів Комітету щодо недопущення ухвалення проекту Закону у запропонованій редакції і необхідності направлення його на доопрацювання. Зокрема громадськість зазначає, що законопроект передбачає необґрунтовану вимогу з усунення двох дозвільних процедур у випадку впровадження однієї

нової, що створює загрозу для успішної імплементації директив ЄС в українське законодавство.

Виключно кількісний підхід до питання скорочення інструментів державного регулювання може створити ризики від провадження окремих видів господарської діяльності. Доцільність включення/скасування таких інструментів має визначатися такими факторами, як забезпечення безпеки та захисту економічних і соціальних інтересів держави, суспільства, прав та законних інтересів, життя і здоров'я людини, охорони навколишнього природного середовища, екологічної безпеки, охорони і збереження культурної спадщини та культурних цінностей, що передбачені нормативно-правовими актами Європейського Союзу та/або міжнародними договорами.

Також громадськість висловила занепокоєння стосовно можливого порушення їх прав щодо участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики, а також щодо контролю у даному процесі дерегуляції, що відповідно може спричинити негативні наслідки для навколишнього природного середовища.

Міністерство фінансів України, відповідно до висновку, не має зауважень до проекту Закону.

Згідно висновку Національного агентства з питань запобігання корупції законопроект містить корупціогенні фактори та потребує суттєвого доопрацювання, а саме: встановлення правових підстав для перегляду інструментів у спосіб, який суперечить конституційним засадам організації і здійснення державної влади в Україні; непрозорість процедури формування пропозицій щодо доцільності застосування інструментів державного регулювання; юридична невизначеність засад роботи Комісії.

Головне науково-експертне управління у своєму висновку в цілому визнає необхідність здійснення прискореного перегляду інструментів державного регулювання господарської діяльності в Україні з метою поліпшення умов бізнес-середовища, стимулювання інвестиційної та інноваційної діяльності для соціально-економічного зростання та модернізації економіки. Разом з тим, Головне управління висловлює ряд зауважень до положень проекту Закону, зокрема вважає, що проект за своїм змістом є переліком конкретних завдань органам центральної виконавчої влади для одноразового застосування, що не узгоджується з правовою природою закону як нормативно-правового акту. Зазвичай, такі завдання вирішуються на рівні підзаконних актів Уряду.

Головне управління звертає увагу на те, що питання утворення та порядку діяльності Комісії, як постійно діючого дорадчого органу Кабінету Міністрів України, визначення її складу та порядку діяльності відносяться до сфери

відання Кабінету Міністрів України, а не Верховної Ради України Тому, прийняття запропонованих у проекті положень може розцінюватися як втручання Верховної Ради України у компетенцію Кабінету Міністрів України.

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу розглянувши законопроект визнав його таким, що не суперечить Угоді про асоціацію.

Комітет з питань економічного розвитку прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти проект Закону за основу та звернутись до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити відповідно до частини першої статті 116 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» під час розгляду даного законопроекту про необхідність внесення пропозицій і поправок, зокрема, тих, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту.

Враховуючи викладене, Комітет вирішив:

1. Рекомендувати Комітету з питань економічного розвитку внести на розгляд Верховної Ради України пропозицію проект Закону про прискорений перегляд інструментів державного регулювання господарської діяльності (реєстр. № 8058 від 19.09.2022), внесеного Кабінетом Міністрів України, повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

2. Рішення направити до Комітету з питань економічного розвитку.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО

